

ad en lille katolsk Kirke, saa at Muren gik helt op over Kirkens Vinduer og slugte alt Lys, og da Kirkens Bestyrelse ansøgte om, at der maatte blive raadet Bod paa dette Forhold, skrev han paa Ansøgningen: „Salige ere de, som ikke se, men dog tro“. Jeg for mit Vedkommende vilde i Mod-sætning dertil ønske, at der blev slaaet Vinduer ind til Nationalbanken, saa at Kritikens fulde Lys en Gang kunde falde over, hvad der foregaar. Jeg føler mig overbevist om, at ogsaa i dette Tilfælde gælder, hvad en berømt Menneskekender en Gang sagde, at naar Folk begaar noget rigtig pinende galt, er det altid af de ædlest Motiver. Derfor ligger der ikke i disse Bemærkninger noget Angreb af personlig Art paa Nationalbankens Direktion, men Institutionen som saadan er jo ikke Tabu. I et Land, hvor selv Højesteretsassessorer en Gang er blevet stillet i en farlig Nærhed af Ord som: brølende Trælle og Undermaalere, maa ogsaa Nationalbanken kunne finde sig i nogen Kritik. I Relation til, hvad jeg sagde om, at naar man gjorde noget pinende galt, var det altid af de ædlest Motiver, vil jeg netop hævde, at der i dette Forhold stadig er noget pinende galt. Pinende galt er det — det er ikke Beskyldninger, jeg retter, men Kendsgerninger, jeg konstaterer —, at den ærlige danske Krone ikke længere har sin Guldværdi, og at det ser ud til, at den foreløbig ikke skal kunne faa den. Pinende galt er det, at skønt Nationalbanken kommer løbende hvert halve Aar og vil have Forlængelse, uagtet vi staar i en Afviklingsperiode, skønt Krigen forlængst er forbi, og vi ikke befinder os i en akut Krise, vedbliver den at udgive nye Sedler, flunkende ny, blanke, skinnende Sedler, paa hvilke der staar den vitterlige Usandhed, at de veksles paa Anfordring med Guld. Jeg ved ikke noget andet Firma eller nogen anden Institution, som skulde kunne tillade sig at forny et Tilsagn, der vitterligt er i Strid med Virkeligheden. Anstændigvis burde vi sørge for, at herefter Nationalbankens nye Sedler faar en Tilføjeelse af følgende Indhold: Jfr. dog Loven af den og den Dato. Der maa være Mening i Tingene, selv om en Institution er saa højt hævet over Kritik som Nationalbanken.

Jeg skal ikke komme udførlig ind paa, hvad jeg tidligere har paavist, at Nationalbanken har forsømt paa afgørende Tidspunkter at holde Diskontoen højt; jeg skal blot pege paa, at vi her under Krigen har haft meget gunstige Vekselkurser, som blev mindre og mindre gunstige, indtil der kom en Overgang, da de begyndte at blive

ugunstige. Selve denne Overgang var det historiske Øjeblik, var det Øjeblik, som kunde og burde være benyttet af en forsynlig Nationalbankstyrelse til at gøre Skridt med Hensyn til Indløseligheden af Sedlerne. Jeg kan paa ingen Maade amer-kende det Ræsonnement, som ogsaa det 5te landstingsvalgte Medlem (Dalsgaard) var inde paa, om Farligheden ved at benytte Guldet isaa Henseende. Jeg holder for, at det ejendommelige — og jeg tillader mig at tro, at jeg der er i Overensstemmelse med alle Nationaløkonomier, som har været skrevne i Verden, indtil Krigen ogsaa paa det Punkt begyndte at forvirre Folks Begreber, altsaa ogsaa Nationaløkonomers Begreber — ved at have en Guldmøntfod ikke ligger i, at Folk af den Grund tænkes at rende hen i Nationalbanken og bytte deres Sedler med Guld: naar man ved, at Sedlerne er det værd, kan man lige saa godt bytte Papir. I og for sig kan det være ligegyldigt i den indre Omsætning, om man har Guld liggende; saa længe der er et vist Ligevægtsforhold mellem Varemængden paa den ene Side og Pengemængden paa den anden Side, vil Prisniveauet bevare sin Ligevægtstilstand. Man maa have Guld af den Grund, at det, at man baserer sit Pengesystem paa Guld, bringer Landets Penge i Overensstemmelse med det internationale Pengesystem, idet den internationale Mønt er Guld. Man maa altsaa have Lov til, naar Vekselkurserne truer med at naa en eksorbitant Højde, at betale med den Mønt, som er Verdensmønt, nemlig Guld. Saaledes er det altid gaet, og der er ingen som helst Grund til, at det ikke skulde gaa lige saadan nu, derigennem regulerer alle Forhold sig. I det Øjeblik Guldet strømmer ud, og Pengemængden gaar ned, trykkes Prisniveauet, og det vil derfor ikke vare længe, inden hele Forholdet er omvendt; det ses endogsaa Gang paa Gang, at naar det hele er skiftet, naar Udførsels- og Indførselsventilerne igen er kommet i den rette Orden, strømmer Guldet tilbage. Det er dette naturlige Kredsløb, denne store Ud-jævningslov, som man kalder Handelsbalancens Lov, hvis Virkning man her møj-sommeligt har standset, idet man ligefrem har stoppet Ind- og Udførselsventilerne. Jeg pegede før paa det Øjeblik, hvor man begik denne Kardinalfejl. At Guldet forbigaaende er kommet saa højt op i Værdi, at det senere hen har kunnet være farligt at lade alle og enhver foretage denne Guld-betaling, bliver en Sag for sig.

Øjeblikket er, det skal jeg indrømme, i nogen Grad forsømt. Men Nationalbanken